

ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ລາດຕະເວນ ໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ, ສປປ ລາວ

ອົງປະກອບຕົ້ນຕໍ ຂອງການຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ແມ່ນການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ການລາດຕະເວນ. ຈຸດປະສົງຫຼັກຂອງການລາດຕະເວນແມ່ນເພື່ອສະກັດກັ້ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການລ່າສັດປ່າ ແລະ ໄຜຂົ່ມຊຸ່ອນໆ ໃນເຂດຫວງ ຫ້າມເດິດຂາດ. ເນື່ອງຈາກວ່າຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ ມີຈຳກັດ ສະນັ້ນ ຈິ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງມີຍຸດທະວິທີ ຫຼື ເຕັກນິກ ການປົກປັກຮັກສາ ຊີວະນາໆພັນ ທີ່ມີປະສິດທິພາບສູງທີ່ສຸດ.

ເລີ່ມແຕ່ປີ 2003 ເປັນຕົ້ນມາ ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າໄດ້ ສະໜັບສະໜູນ ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ການປະສານງານ. ໃນຊ່ວງໄລຍະ ເວລາ ນີ້ພວກເຮົາໄດ້ຮຽນຮູ້ ແລະ ໄດ້ຮັບປະສົບການອັນລ້ຳຄ່າ ຫຼາຍຢ່າງກ່ຽວກັບວຽກ ງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ລາດຕະເວນ ເຊິ່ງບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້ນີ້ ໄດ້ອະທິບາຍໃຫ້ຮູ້ເຖິງ ວິທີການຕ່າງໆ ທີ່ພວກເຮົາໄດ້ນຳໃຊ້ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາໄຜຂົ່ມຊຸ່ອນໆ ຢູ່ໃນປ່າ ສະຫງວນ ທີ່ເຫັນວ່າມີປະສິດທິພາບສູງ.

ໂຄງສ້າງປະຈຸບັນ ສຳລັບວຽກ ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ການ ລາດຕະເວນ ຂອງປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ແມ່ນ ປະກອບດ້ວຍ ຍຸດທະວິທີ ຫຼື ກົນລະຍຸດ ຫຼາຍຢ່າງ ທີ່ ແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍພວກເຮົາໄດ້ນຳໃຊ້ ວິທີການຕິດຕາມກວດກາ,

ການບໍລິຫານຈັດການ ແລະ ການປະສານງານ ທີ່ມີຄວາມ ສາມາດສູງ ເພື່ອປັບປຸງ ບັນດາຍຸດທະວິທີ ຫຼື ກົນລະຍຸດ ເຫຼົ່ານີ້ ເຂົ້າໃນການແກ້ໄຂບັນຫາໄຜຂົ່ມຊຸ່ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ສັດປ່າ ແລະ ຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງ ປ່າສະຫງວນ ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ໃນ ເວລາອີກດ້ວຍ. ສ່ວນທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ຂອງວິທີການນີ້ ໄດ້ແກ່ ການຈັດປະຊຸມລາຍງານ ແລະ ວາງແຜນ ປະຈຳເດືອນ ຮ່ວມ ກັບພະນັກງານລາດຕະເວນ, ລົງຊື່ນຳເຮັດວຽກງານຕົວຈິງຮ່ວມ ກັບບັນດາ ທີມງານລາດຕະເວນ ຢູ່ໃນພາກສະໜາມ, ໃຊ້ຖານຂໍ້ ມູນສະມາດເຂົ້າໃນການຕິດຕາມ, ວິເຄາະບັນດາໄຜຂົ່ມຊຸ່ ແລະ ຜົນ ການລາດຕະເວນ.

ໃນບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້ນີ້ປະກອບມີ:

1. ການນຳສະເໜີ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ
2. ທີມລາດຕະເວນປະຈຳການຢູ່ປ້ອມຍາມປ່າ
3. ທີມລາດຕະເວນຕາມປ່າທີ່ປະຈຳຢູ່ຫ້ອງການ
4. ທີມສະເພາະກິດ
5. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນໃນວຽກບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ
6. ການປະສານງານ ແລະ ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ-ຊີ້ນຳໆພາ
7. ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍສະເໜີແນະ

1. ການນໍາສະເໜີປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ

ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ຕັ້ງຢູ່ພາກຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ເປັນປ່າສະຫງວນທີ່ໃຫຍ່ອັນດັບທີ 1 ຂອງປະເທດລາວ ເຊິ່ງມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ (410,720 ຮຕ) ໂດຍ ກວມເອົາ 9 ເມືອງໃນ 3 ແຂວງຄື: ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ ແລະ ຫຼວງພະບາງ. ເນື້ອທີ່ປ່າສະຫງວນ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນລັກສະນະພູເຂົາສູງຊັນ ມີຄວາມສູງຕັ້ງແຕ່ 336-2257 ແມັດ. ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ມີຄວາມໂດດເດັ່ນ ທາງດ້ານຊີວະວິທະຍາ ຂອງສັດປ່າທີ່ອຸດົມສົມບູນ ໄປດ້ວຍສາຍພັນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ເຊິ່ງປະກອບມີສັດປ່າ ທີ່ໃກ້ຈະສູນພັນຫຼາຍຊະນິດເຊັ່ນ: ເສືອໂຄ່ງ, ເສືອດາວ, ເສືອລາຍເມກ, ເສືອໄຟ, ໝາໄນ, ທະນົມແກ້ມຂາວຖິ່ນເໜືອ, ຄ່າງແວ່ນຖິ່ນເໜືອ, ເໝືອຍ, ໝີຄວາຍ, ເຫງັນຫາງຂໍ້, ນາກນ້ຳ, ນົກກົກຄຳ, ເຫງັນຊະນິດຕ່າງໆ, ລິ້ນ ແລະ ສັດຕະກູນລິ້ງ. ລວມທັງໝົດມີສັດກິນຊີ້ນ 19 ຊະນິດໃນນັ້ນລວມມີ 6 ຊະນິດເປັນສັດຕະກູນແມວປ່າ, ປະມານ 50 ຊະນິດຂອງສັດລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມ ແລະ ນົກ 299 ຊະນິດ.

ຈຳນວນທັງໝົດ 98 ບ້ານມີປະຊາກອນປະມານ 30,000 ຄົນ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນ ແລະ ອ້ອມຂ້າງປ່າສະຫງວນ ເຊິ່ງນອນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ຂອງ ຫຼາຍເມືອງ, ບາງເມືອງເປັນເມືອງທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ ຂອງປະເທດ. ມີປະຫວັດອັນຍາວນານກ່ຽວກັບ ການຕັ້ງຖິ່ນຖານຂອງມະນຸດຢູ່ ໃນ ແລະ ອ້ອມຂ້າງປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ເຊິ່ງປະຊາຊົນເຫຼົ່ານີ້ມີວິຖີການດຳລົງຊີວິດທີ່ອາໄສທຳມະຊາດເປັນຫຼັກ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສົມດຸນລະຫວ່າງການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແບບຖືກຕ້ອງ ທີ່ຕອບສະໜອງ ຄວາມຈຳເປັນພື້ນຖານສຳລັບຊຸມຊົນໂດຍເນັ້ນໃສ່ການເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນ ແລະ ປ່າໄມ້ທຳມະຊາດ ອາໄສຢູ່ນຳກັນຢ່າງມີຄວາມສຸກ, ສະນັ້ນ ຈິ່ງໄດ້ມີການຈັດແບ່ງອອກເປັນ 2 ເຂດພື້ນຖານຄື: ເຂດຫວງຫ້າມເດັດຂາດ (ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເຮັດກິດຈະກຳໃດໆ ຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ) ແລະ ເຂດຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ (ເຂດທີ່ປະຊາຊົນສາມາດເຮັດກະເສດ ແລະ ເຮັດກິດຈະກຳຕ່າງໆໄດ້).

ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ ໄດ້ເຂົ້າມາຊ່ວຍເຫຼືອ ດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ໃຫ້ແກ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ເລີ່ມແຕ່ປີ 2003 ເຖິງປະຈຸບັນ. ຕະຫຼອດໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງ ຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ໄດ້ຮັບປະສົບການອັນລ້ຳຄ່າຫຼາຍຢ່າງກ່ຽວກັບການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງວຽກງານດ້ານຕ່າງໆຄື: ການບັງຄັບໃຊ້ກົດ ໝາຍ, ການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ, ໂຄສະນາຊຸມຊົນ, ສຳຫຼວດສັດປ່າ, ປ່າໄມ້ ແລະ ປະເມີນໄຟຂົ່ມຂູ່.

ຍຸດທະວິທີການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ການລາດຕະເວນ ຢູ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງຢູ່ຕະ ຫຼອດໃນຊ່ວງຫລາຍປີຜ່ານມາ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຊັບພະຍາກອນທີ່ພວກເຮົາມີຢູ່ຢ່າງຈຳກັດ ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການແກ້ໄຂ ບັນຫາ ໄຟຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ດີທີ່ສຸດ. ໄຟຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ ປ່າສະຫງວນ ປະກອບມີ: ການລ່າສັດປ່າດ້ວຍປືນ ແລະ ແຮ້ວ, ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການບຸກລຸກພື້ນທີ່ທຳກະສິກຳ ໃນເຂດຫວງຫ້າມເດັດຂາດ, ການຄ້າຂາຍສັດປ່າ ໃນທ້ອງຕະຫຼາດ, ການຫາປາແບບຜິດລະບຽບກົດໝາຍ ໃນເຂດຫວງຫ້າມເດັດຂາດ, ການລັກລອບຂົນສົ່ງສັດປ່າຜ່ານປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ແລະ ວິທີການທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງອື່ນໆ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາພວກເຮົາໄດ້ພະຍາຍາມແກ້ໄຂບັນຫາໄຟຂົ່ມຂູ່ເຫຼົ່ານີ້ດ້ວຍວິທີການຕ່າງໆ ເຊັ່ນວ່າ: ການ ສົ່ງຜະນັກງານລາດຕະເວນໄປປະຈຳຢູ່ ປ້ອມຍາມປ່າຕາມເຂດຍຸດທະສາດຕ່າງໆ, ການສົ່ງທີມທີ່ປະຈຳຢູ່ຫ້ອງການໄປລາດຕະເວນຕາມ ປ່າ, ທີມສະເພາະກິດທີ່ລາດຕະເວນຕາມ ສາຍທາງ, ຕົວເມືອງ, ບ້ານ, ຕະຫຼາດ, ຮ້ານອາຫານ, ຄົວລົດເມ ແລະ ອື່ນໆ ລວມເຖິງ ການ ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນໃນການລາດຕະເວນ.

2. ທີມລາດຕະເວນປະຈຳການຢູ່ປ້ອມຍາມປ່າ

ປ້ອມຍາມປ່າ ຂອງຜະນັກງານລາດຕະເວນ ເປັນເຮືອນຝັກ ທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໃນພື້ນທີ່ຍຸດທະສາດພາຍໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ. ປ້ອມຍາມປ່າ ໃຫ້ຄວາມສະດວກໃນແງ່ຂອງການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ວ່ອງໄວເພາະທີມງານລາດຕະເວນປະຈຳການຢູ່ໃນປ້ອມຍາມປ່າ ຕະຫຼອດເວລາ, ພວກເຮົາໄດ້ເລືອກ ຕັ້ງປ້ອມຍາມປ່າ ໃນຈຸດທີ່ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນ ແລະ ໃຊ້ເປັນຖານປະຕິບັດງານ ຂອງທີມ ສຳລັບການລາດຕະເວນໃນພື້ນທີ່ໃກ້ຄຽງ. ໃນລະຫວ່າງປີ 2008 ຫາ 2010 ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ໄດ້ແບ່ງເຂດເປັນ 8 ເຂດຮັບຜິດຊອບລາດຕະເວນ ໂດຍກວມເອົາພື້ນທີ່ເຂດຫວງຫ້າມທັງໝົດ ແລະ ໄດ້ສ້າງປ້ອມຍາມປ່າຂຶ້ນ 8 ແຫ່ງ ສຳລັບໃຫ້ທີມລາດຕະເວນປະຈຳການຢູ່ເພື່ອລາດຕະເວນແຕ່ລະເຂດຮັບຜິດຊອບ.

ທີມລາດຕະເວນປະຈຳການຢູ່ປ້ອມຍາມປ່າ ປະກອບມີ 6 ຄົນ: ຜະນັກງານປ່າສະຫງວນ 2 ຄົນ (ຜະນັກງານລັດ ຫຼື ຊາວບ້ານ), ທະຫານ 2 ຄົນ ແລະ ຊາວບ້ານ 2 ຄົນ. ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ແມ່ນ 3 ຄົນ ຈະອອກລາດຕະເວນ ໃນຂະນະທີ່ອີກ 3 ຄົນ ແມ່ນປະຈຳການຢູ່ປ້ອມຍາມ. ແຕ່ລະທີມຈະໄດ້ຍ່າງລາດຕະເວນຕາມປ່າໃນເຂດຫວງຫ້າມເດັດຂາດລວມ 18 ວັນ/ເດືອນ. ທຸກໆເດືອນຕ້ອງມີບຸກຄົນໜຶ່ງຂອງທີມອາດຈະເປັນຫົວໜ້າ ຫຼື ຮອງທີມ ຂອງແຕ່ລະປ້ອມຍາມເດີນທາງໄປຫ້ອງການ ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມປະຈຳເດືອນເພື່ອລາຍງານຜົນສຳເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດຈະກຳຂອງທີມ, ໃຫ້ຂໍ້ມູນການກວດກາຕິດຕາມ, ຮັບເງິນຄ່າເບ້ຍລ້ຽງ ແລະ ວາງແຜນການລາດຕະເວນຂອງເດືອນຕໍ່ໄປ.

ຂໍ້ດີຂອງການມີຜະນັກງານ ປະຈຳການ ຢູ່ປ້ອມຍາມປ່າ ແບບຖາວອນ. ຕົວຢ່າງ: ມີຊາວບ້ານ ລາຍງານວ່າ ການທີ່ມີຜະນັກງານປະຈຳການ ຢູ່ປ້ອມຍາມປ່າແບບຖາວອນ ແມ່ນວິທີການທີ່ດີຫຼາຍ ຍ້ອນວ່າປ້ອມຍາມປ່າ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນບ່ອນປ້ອງກັນ ປະຊາຊົນ ບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າໄປໃນພື້ນທີ່ ເຂດຫວງຫ້າມເດັດຂາດ ແລະ ເຂດບໍລິເວນປ້ອມຍາມປ່າຕັ້ງຢູ່. ນອກຈາກນັ້ນ, ຜະນັກງານທີ່ປະຈຳ ຢູ່ປ້ອມຍາມປ່າ ຍັງສາມາດສ້າງສາຍພົວພັນອັນດີ ກັບບັນດາບ້ານໃກ້ຄຽງ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນບ້ານທີ່ມີສະມາຊິກບ້ານຂອງຕົນເຂົ້າຮ່ວມທີມນຳ. ແນວໃດກໍ່ຕາມ, ວິທີການນີ້ກໍ່ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຄືກັນ. ຍົກຕົວຢ່າງ: ຜະນັກງານຖືກປ່ອຍປະລະເລີຍ ໃຫ້ຢູ່ຕາມລຳພັງ, ປະເຊີນກັບຄວາມໂດດດ່ຽວ ແລະ ຄວາມຫງວມເຫງົາ ຍ້ອນໃຊ້ຊີວິດຢູ່ຫ່າງໄກຈາກຄອບຄົວ ແລະ ໝູ່ເພື່ອນ, ສາມາດສົ່ງຜົນໃຫ້ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບບໍ່ໄດ້ເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ, ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ໃນບາງກໍລະນີ ກໍ່ມີການຮ່ວມມືກັບນັກລ່າ ແລະ ຊາວບ້ານບຸກລຸກເຮັດກົດຈະກຳ ການກະສິກຳແບບຜິດກົດໝາຍ ໃນບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ.

ວິທີຮັກສາປະສິດທິພາບການປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງປ້ອມຍາມປ່າ ມີຄື: ການໝູນວຽນຜະນັກງານ ແລະ ທີມລາດຕະເວນ ເຂົ້າໄປໃນພື້ນທີ່ຕ່າງໆ, ການສົ່ງຜະນັກງານ ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍອາວຸໂສ ຜູ້ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ໄປນຳພາການລາດຕະເວນ ໂດຍກົງ ແລະ ມີບາງຄັ້ງຄາວ ຫົວໜ້າປ່າສະຫງວນ ຫຼື ຜະນັກງານຜູ້ຊີ້ນຳວຽກບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ກໍ່ໄດ້ລົງໄປກວດກາຕິດຕາມ ຢູ່ປ້ອມຍາມປ່າ ໂດຍບໍ່ໄດ້ມີການນັດໝາຍລ່ວງໜ້າ. ໃນປະຈຸບັນ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ໄດ້ຫຼຸດຈຳນວນ ປ້ອມຍາມປ່າລົງ ແລະ ໄດ້ປ່ຽນຮູບແບບຈາກທີ່ເຄີຍອາໄສ ການລາດຕະເວນ ແບບປະຈຳຢູ່ປ້ອມຍາມປ່າ ພຽງຢ່າງດຽວ ປ່ຽນມາເປັນ ການລາດຕະເວນແບບປະສົມປະສານກັນ ລະຫວ່າງ ຜະນັກງານປະຈຳຢູ່ປ້ອມຍາມປ່າ ແລະ ຜະນັກງານປະຈຳຢູ່ຫ້ອງການ ສົ່ງໄປລາດຕະເວນຕາມປ່າ.

ການລາດຕະເວນຂອງທີມ ປະຈຳການຢູ່ປ້ອມຍາມປ່າ - ສະຫຼຸບໂດຍຫຍໍ້

ບຸກຄະລາກອນ: ຜະນັກງານປ່າສະຫງວນ 2 ຄົນ, ຊາວບ້ານ 2 ຄົນ , ທະຫານ 2 ຄົນ

ການລາດຕະເວນແຕ່ລະຄັ້ງ: ຜະນັກງານປ່າສະຫງວນ 1 ຄົນ, ທະຫານ 1 ຄົນ, ຊາວບ້ານ 1 ຄົນ

ມື້ລາດຕະເວນ: 18 ມື້/ເດືອນ (9 ມື້ /ຄັ້ງ)

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ: 1800 ໂດລາ /ເດືອນ

ບຸກຄະລາກອນ

ຜະນັກງານປ່າສະຫງວນ 2 ຄົນ ຊາວບ້ານ 2 ຄົນ ທະຫານ 2 ຄົນ

ຈຸດດີ:

- ມີຄົນປະຈຳຢູ່ພາກສະໜາມໃນປ່າຕະຫຼອດເວລາ (24 ຊົ່ວໂມງ)
- ການພົວພັນກັບຊຸມຊົນເຮັດໄດ້ດີ
- ຜະນັກງານຮູ້ບັນຫາຂອງທ້ອງຖິ່ນໄດ້ດີ

ຈຸດອ່ອນ:

- ບາງຄັ້ງເກີດມີບັນຫາການເຮັດວຽກບໍ່ມີປະສິດທິພາບ
- ນັກລ່າສາມາດຕິດຕາມ ແລະ ຮູ້ສະພາບການເຄື່ອນໄຫວການລາດຕະເວນ
- ຜະນັກງານເສຍເວລາເຝົ້າຮັກສາປ້ອມຍາມປ່າຕະຫຼອດເວລາ

3. ທີມລາດຕະເວນ ຕາມປ່າທີ່ປະຈຳຢູ່ຫ້ອງການ

ທີມລາດຕະເວນຕາມປ່າ ທີ່ປະຈຳຢູ່ຫ້ອງການໃຫຍ່ ວິທີການນີ້ ເຮັດໃຫ້ສາມາດປັບປ່ຽນສະຖານະການ ໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາສ່ວນທີ່ເປັນ ຈຸດອ່ອນຂອງການປະຈຳການຢູ່ປ່ອມຍາມປ່າໄດ້. ຍົກຕົວຢ່າງ: ການໝູນວຽນ ທີມລາດຕະເວນ ສາມາດແກ້ໄຂ ຫຼື ຫຼີກຫຼ່ຽງບັນຫາ ເລື່ອງສ້າງຄວາມລັງເຄີຍ ແລະ ມີສາຍພົວພັນກັບນັກລ່າ ແລ້ວອະນຸຍາດ ຫຼື ປ່ອຍປະລະເລີຍໃຫ້ມີ ໄຟຂົ່ມຊຸ່ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ປ່າສະຫງວນ.

ການທີ່ສາມາດປັບປ່ຽນສະຖານະການ ໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນນີ້ຊ່ວຍ ໃຫ້ທີມລາດຕະເວນ ສາມາດປະຕິບັດກົນລະຍຸດ ການປັບຄືບໃຊ້ກົດໝາຍໃນວົງກວ້າງກວ່າ ທີມປະຈຳການຢູ່ປ່ອມຍາມປ່າ ເຊັ່ນວ່າ: ການລາດຕະເວນຕາມເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ ທີ່ຜູ້ບຸກລຸກຄາດການບໍ່ເຖິງ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາ ເລື່ອງການລ່າສັດປ່າ ກັບບັນຫາເລື່ອງໄຟຂົ່ມຊຸ່ ດ້ານຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ ດ້ວຍກົນລະຍຸດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ດ້ານດີອີກອັນໜຶ່ງ ກໍຄືວ່າໃນເວລາທີ່ບໍ່ມີ ການລາດຕະເວນຢູ່ພາກສະໜາມ ຜູ້ເປັນຫົວໜ້າທີມຍັງຄົງມີການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບຜູ້ບໍລິຫານ ແລະ ພະນັກງານອາວຸໂສຜູ້ຊີ້ນຳ ວຽກບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຂອງປ່າສະຫງວນຢ່າງໃກ້ສືດຕິດແທດ ແລະ ໄດ້ພິສູດໃຫ້ເຫັນວ່າການແກ້ໄຂໄຟຂົ່ມຊຸ່ມີປະສິດທິພາບຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ທີມລາດຕະເວນຕາມປ່າ ທີ່ປະຈຳຢູ່ຫ້ອງການ - ສະຫຼຸບໂດຍຫຍໍ້

ບຸກຄະລາກອນ: ພະນັກງານປ່າສະຫງວນ 1 ຫຼື 2 ຄົນ, ທະຫານ 2 ຫຼື 3 ຄົນ

ການລາດຕະເວນແຕ່ລະຄັ້ງ: ໝົດທີມ

ມື້ລາດຕະເວນ: 14 ມື້/ເດືອນ

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ: 1200 ໂດລາ/ເດືອນ

ຈຸດດີ :

- ນັກລາດຕະເວນມີແຮງບັນດານໃຈ ແລະ ສາມາດຕິດຕໍ່ກັບຫ້ອງການໃຫຍ່ຢ່າງໃກ້ສືດ
- ມີປະສິດທິພາບເພີ່ມຂຶ້ນ ເມື່ອຕ້ອງການ ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ດ້ວຍຄວາມລັບ
- ມີຄວາມສາມາດຫລາຍຂຶ້ນໃນການປະເຊີນກັບໄຟຂົ່ມຊຸ່ຕໍ່ປ່າສະຫງວນ

ຈຸດອ່ອນ :

- ບໍ່ມີເຈົ້າໜ້າທີ່ລາດຕະເວນປະຈຳການຢູ່ພາກສະໜາມແບບຖາວອນ
- ມີສ່ວນຮ່ວມກັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນໜ້ອຍລົງ

ບຸກຄະລາກອນ:

ພະນັກງານປ່າສະຫງວນ

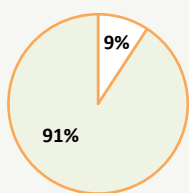
1 ຫຼື 2 ຄົນ

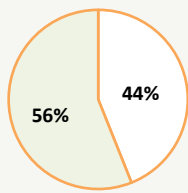
ທະຫານ

2 ຫຼື 3 ຄົນ

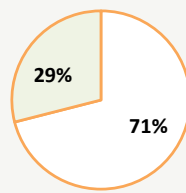
ການປຽບທຽບການລາດຕະເວນລະຫວ່າງ ແບບຕາກະໂລ-ບໍ່ແມ່ນຕາກະໂລ*

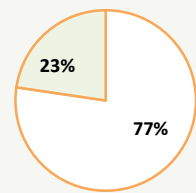
ການທຳລາຍແຮ້ວ

ການພົບເຫັນສັດປ່າ

ການປະເຊີນກັບຜູ້ບຸກລຸກ

ການພົບເຫັນອາວຸດ

□ ແບບຕາກະໂລ (8/2014 – 2/2015)

□ ແບບບໍ່ມີຕາກະໂລ (8/2013 – 2/2014)

ໃນໄລຍະຜ່ານມາຕາມປົກກະຕິແລ້ວທີມລາດຕະເວນທີ່ປະຈຳຢູ່ຫ້ອງການມັກຈະລາດຕະເວນໄປຕາມຫ້ວຍນ້ຳ, ເສັ້ນທາງຢ່າງ ແລະ ສັນຜູ. ໃນປີ 2014 ພວກເຮົາໄດ້ເລີ່ມນຳເອົາລະບົບລາດຕະເວນແບບໃໝ່ຄືການລາດຕະເວນແບບຕາກະໂລມານຳໃຊ້ຢູ່ໃນ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ຜູເລີຍ. ພາຍໃຕ້ລະບົບໃໝ່ນີ້ ທີມລາດຕະເວນຕ້ອງໄດ້ລາດຕະເວນ ຜ່ານທຸກຕາກະໂລທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້. ນອກຈາກນັ້ນຍັງເຮັດໃຫ້ທີມລາດຕະເວນຕ້ອງໄດ້ຢ່າງໄປຕາມຫ້ວຍນ້ຳ ແລະ ສັນຜູເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ດ້ວຍວິທີການແບບນີ້ເຮັດໃຫ້ທີມລາດຕະເວນສາມາດກູ້ແຮ້ວ ແລະ ພົບເຫັນສັດປ່າເພີ່ມຂຶ້ນ. ແນວໃດກໍຕາມຍ້ອນມີການໃຊ້ເວລາໜ້ອຍລົງໃນການຕິດຕາມນັກລ່າຕາມສາຍທາງ ສະນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຈຳນວນການຈັບກຸມນັກລ່າ ແລະ ການຍຶດປີນຫຼຸດລົງ. ການລາດຕະເວນແບບ ຕາກະໂລ ແລະ ການລາດຕະເວນຕາມເສັ້ນທາງຢ່າງ (ບໍ່ແມ່ນຕາກະໂລ) ທັງສອງແບບນີ້ລ້ວນແລ້ວແຕ່ເປັນອົງປະກອບທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ຍຸດທະສາດການລາດຕະເວນ ຍ້ອນວ່າຍຸດທະວິທີແຕ່ລະຢ່າງມັນມີປະສິດທິພາບ ກັບເປົ້າໝາຍໄຟຂົ່ມຊຸ່ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

* ເປີເຊັນຂອງຜົນໄດ້ຮັບທັງໝົດ ຈາກຜົນລວມຂອງສອງວິທີ, ວັດແທກໃນ 2 ຊ່ວງເວລາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

4. ທີມສະເພາະກິດ

ທີມສະເພາະກິດ ເຮັດໜ້າທີ່ຄ້າຍໆຄືກັບ ທີມລາດຕະເວນຕາມປ່າ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ທີມສະເພາະກິດ ຈະເນັ້ນໃສ່ການລາດຕະເວນ ເພື່ອຈັບກຸມຜູ້ກະທຳຜິດຕໍ່ສັດປ່າ ແລະ ປ່າໄມ້ ຕາມສາຍລາຍງານ ແລະ ຕາມສາຍທາງຫລາຍກວ່າການລາດຕະເວນແບບໄປຕາມ ແຜນ ຢູ່ໃນປ່າ. ນອກຈາກນັ້ນ, ທີມສະເພາະກິດ ຍັງເຮັດວຽກຢ່າງໃກ້ສືດກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ຈາກຫ້ອງການກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງເມືອງ ເຊັ່ນວ່າ: ກະສິກຳ ແລະ ປກສ ເມືອງ.

ທີມສະເພາະກິດ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງຂຶ້ນເທື່ອທຳອິດ ຢູ່ປ່າສະແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ຜູເລີຍໃນປີ 2008. ຢູ່ໃນທີມສະເພາະກິດປະກອບມີເຈົ້າໜ້າທີ່ອາວຸໂສຂອງປ່າສະຫງວນ, ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປກສເມືອງ ເຂົ້າຮ່ວມ ຈຸດປະສົງກໍເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາໄຟຂົ່ມຂູ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທີ່ພົບເຫັນຕາມສາຍທາງ ແລະ ເຂດພື້ນທີ່ຢູ່ຕິດແປະກັບປ່າສະຫງວນ. ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວທີມງານສະເພາະກິດ ໄດ້ຮັບຊາບບັນຫາໄຟຂົ່ມຂູ່ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃໝ່ ຜ່ານທາງຮູບແບບການລາຍງານ ດ້ວຍວິທີແຈ້ງຂ່າວ ແລະ ຜ່ານທາງໂທລະສັບສາຍດ່ວນຈາກຊາວບ້ານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງເມືອງ.

ກິດຈະກຳຫຼັກຂອງທີມສະເພາະກິດ ປະກອບມີ ການຕັ້ງຈຸດກວດກາຕາມເສັ້ນທາງຊົ່ວຄາວຢູ່ໃນສະຖານທີ່ຍຸດທະສາດ, ການສອບສວນ, ການຍຶດສັດປ່າ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໄມ້ທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ການຮື້ອາວຸດປືນ ແລະ ອາວຸດລ່າເນື້ອທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ການປະເຊີນໜ້າກັບການຕັດໄມ້ແບບຜິດກົດໝາຍ ແລະ ການບຸກລຸກຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສທຳມະຊາດ, ການປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ຕາມສາຍລາຍງານດ້ວຍວິທີແຈ້ງຂ່າວ ແລະ ຜ່ານທາງໂທລະສັບສາຍດ່ວນ ແລະ ການຕິດຕາມການແກ້ໄຂຄະດີຕ່າງໆ.

ທີມສະເພາະກິດ - ພາກສະໜຸນຫຍໍ້

ບຸກຄະລາກອນ: ເຈົ້າໜ້າທີ່ປ່າສະຫງວນ 1 ຫຼື 2 ຄົນເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ ປກສ ແລະ ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງເມືອງ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະກອບຢູ່ໃນທີມລາດຕະເວນ: ອີງຕາມຄວາມຈຳເປັນ

ຈຳນວນມີລາດຕະເວນຕໍ່ເດືອນ: ອີງຕາມຄວາມຈຳເປັນ

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ: 500-600 ໂດລາ/ເດືອນ (ໃຊ້ສະເພາະກິດຈະກຳເທົ່ານັ້ນ, ບໍ່ໄດ້ລວມເງິນເດືອນ)

ຈຸດດີ:

- ມີພະນັກງານສະເພາະທີ່ມີຄວາມພ້ອມເພື່ອຈັດການກັບບັນຫາການລັກລອບຄ້າ-ຂາຍສັດປ່າ ແລະ ໄມ້ທີ່ຜິດກົດໝາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ
- ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມສາຍລາຍງານໄດ້ຢ່າງວ່ອງໄວ.
- ສາມາດເຮັດວຽກໂດຍກົງກັບທີມງານແກ້ໄຂປະກົດການຫຍໍ້ຂອງເມືອງເພື່ອດຳເນີນການສືບສວນສອບສວນພິເສດ ແລະ ແກ້ໄຂຄະດີຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ຈຸດອ່ອນ:

- ບໍ່ມີເຈົ້າໜ້າທີ່ລາດຕະເວນປະຈຳການຢູ່ພາກສະໜາມແບບຖາວອນ
- ເປັນການເນັ້ນໃສ່ການແກ້ໄຂບັນຫາໄຟຂົ່ມຂູ່ຫຼາຍກວ່າການປ້ອງກັນບັນຫາໄຟຂົ່ມຂູ່

ໃນປີ 2016 ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ຜູເລີຍ ໄດ້ສະໜັບສະໜູນ ເມືອງຮຽມ ເພື່ອດຳເນີນການເລີກຮື້ອາວຸດປືນທີ່ຜິດກົດໝາຍ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການປຸກລະດົມຂອງແຂວງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຈຳນວນອາວຸດລ່າເນື້ອໃນບັນດາບ້ານຕ່າງໆ.

ທີມສະເພາະກິດຂອງປ່າສະຫງວນສົມທົບກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ກອງກວດກາປ່າໄມ້ແຂວງ ລົງກວດຕະຫຼາດ, ຮ້ານອາຫານ ແລະ ຄົວລົດເມ ເພື່ອຈັບ ແລະ ຍຶດຊື້ນສັດປ່າ.

5. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນໃນວຽກບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ເປັນອົງປະກອບທີ່ສໍາຄັນ ຕໍ່ຍຸດທະສາດການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຂອງປ່າສະຫງວນ ໃນ ສປປ ລາວ. ເນື່ອງຈາກວ່າມີຊຸມຊົນ ຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ອາໄສຢູ່ໃນ ແລະ ອ້ອມ ຂ້າງ ປ່າສະຫງວນ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ. ການມີສ່ວນ ຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນໃນວຽກບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍນັ້ນສາມາດເຮັດໄດ້ໂດຍອາໄສວິທີການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການເອົາຊຸມຊົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນ ທີມລາດຕະເວນ, ການມີສ່ວນຮ່ວມໂດຍກົງ ກັບອຳນາດການປົກຄອງ ບ້ານ ຫຼື ໃຫ້ຊຸມຊົນເປັນຜູ້ລາດຕະເວນເອງ.

ສໍາລັບໂຄງສ້າງ ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຂອງປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ນັ້ນກໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ຮູບແບບ ໃຫ້ຊຸມຊົນເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ໃນທີມລາດຕະເວນ ດ້ວຍວິທີການ ຄັດເລືອກເອົາ ຊາວບ້ານມາເປັນນັກລາດຕະເວນ ແລະ ເຝິກອົບຮົມໃຫ້. ຜ່ານການປະຕິບັດວຽກຕົວຈິງ ບາງຄັ້ງຍັງເຫັນວ່າ ນັກລາດຕະເວນ ທີ່ມາຈາກຊຸມຊົນ ນັ້ນກໍ່ສາມາດສ້າງຜົນງານໄດ້ດີທີ່ສຸດ ຢູ່ໃນບັນດາ ນັກລາດຕະເວນ. ສະມາຊິກຊຸມຊົນ ໃນຖານະນັກລາດຕະເວນ ມີການເຊື່ອມໂຍງ ໂດຍກົງກັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງມີສ່ວນໄດ້ເສຍ ໃນການແກ້ໄຂໄຟຊົ່ມຊູ່ ຈາກພາຍນອກ. ນອກຈາກນັ້ນ ຊາວບ້ານຍັງມີຄວາມຮູ້ຫຼາຍ ກ່ຽວກັບ ເລື່ອງພື້ນທີ່, ທາງຢ່າງ, ໄຟຊົ່ມຊູ່, ການກະຈາຍຢູ່ຂອງສັດ ປ່າ ແລະ ຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສທີ່ສັດປ່າມັກຢູ່.

ມີບາງຄັ້ງ ການລາດຕະເວນ ທີ່ມີຊາວບ້ານ ເຂົ້າຮ່ວມນຳ ບໍ່ມີຄວາມເໝາະສົມ. ຍົກຕົວຢ່າງ ການລາດຕະເວນທີ່ ຕ້ອງການ ຮັກສາຄວາມລັບ ເພື່ອເຮັດວຽກ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ. ແຕ່ຊາວບ້ານ ພັດລັກເປີດເຜີຍຄວາມລັບ ຂອງການລາດຕະເວນໃຫ້ນັກລ່າຮູ້ລ່ວງໜ້າ ເຊັ່ນວ່າ ລັກບອກໃຫ້ນັກລ່າຮູ້ວ່າແຜນລາດຕະເວນຂອງທີມຈະໄປທາງໃດ, ຢູ່ໃສ ແລະ ເມື່ອໃດດັ່ງນີ້ເປັນຕົ້ນ. ນອກຈາກນີ້ ຊາວບ້ານຍັງມັກເຂົ້າໃຈ ແລະ ມີເຈດຕະນາບໍ່ຕ້ອງການຈັບກຸມ ສະມາຊິກ ຊຸມຊົນຈາກໝູ່ບ້ານຕົນເອງ ເນື່ອງຈາກວ່າເປັນຄົນບ້ານໃກ້ເຮືອນຄຽງ ແລະ ເປັນຝີນ້ອງກັນ.

ບັນຫາອື່ນໆອີກກ່ຽວກັບການລາດຕະເວນທີ່ມີຊາວບ້ານເຂົ້າຮ່ວມນຳ ເຊິ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຄື: (1) ການບອກຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະຖານທີ່ໆມີສັດປ່າຊະນິດທີ່ຫາຍາກໃຫ້ຊາວບ້ານຮູ້ ແລະ ຂໍ້ມູນນັ້ນກໍ່ຮົ່ວໄຫຼໄປຮອດຫຼູຂອງນັກລ່າ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈເຊິ່ງນັກລ່າອາດຈະໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ມາ ນັ້ນເພື່ອລ່າສັດ (2) ຊາວບ້ານ ບໍ່ມີອຳນາດໃນການຈັບກຸມ ແລະ ຈັດການກັບຜູ້ທີ່ກະທຳຜິດຕໍ່ກັບອາດຊະຍາກຳສັດປ່າ ແລະ ປ່າໄມ້ໄດ້, ຜູ້ທີ່ມີອຳນາດ ສາມາດຈັບກຸມ ແລະ ຈັດການກັບບັນຫານີ້ໄດ້ແມ່ນເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດ ຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູງກວ່າບ້ານ.

ຈຸດດີ ແລະ ຈຸດອ່ອນ ຂອງການລາດຕະເວນທີ່ມີຊຸມຊົນເຂົ້າຮ່ວມນຳ

ຈຸດດີ:

- ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນມີສ່ວນຮ່ວມໂດຍກົງໃນການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໂດຍກົງຈາກການອະນຸລັກ
- ມີການພັດທະນາສາຍພົວພັນລະຫວ່າງການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍກັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ
- ປ່າສະຫງວນສາມາດຮັບຊາບບັນຫາໄຟຊົ່ມຊູ່ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃໝ່ໆໄດ້ດີ ເຊັ່ນວ່າ: ການຕັດໄມ້ແບບຜິດກົດໝາຍໂດຍຄົນພາຍນອກ

ຈຸດອ່ອນ:

- ນັກລາດຕະເວນຫຼີກຫຼ່ຽງການປະເຊີນໜ້າກັບຜູ້ທຳຜິດຈາກຊຸມຊົນຕົນເອງ
- ບໍ່ສາມາດຮັກສາຄວາມລັບຂອງການເຄື່ອນໄຫວການລາດຕະເວນໄດ້
- ນັກລາດຕະເວນທີ່ເປັນຊາວບ້ານມັກເລົ່າເລື່ອງກ່ຽວກັບສັດປ່າທີ່ພົບເຫັນໃຫ້ສະມາຊິກຊຸມຊົນດ້ວຍກັນຝັງດ້ວຍເຈດຕະນາ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ເຈດຕະນາ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ເປັນຜົນປະໂຫຍດສໍາລັບນັກລ່າ.

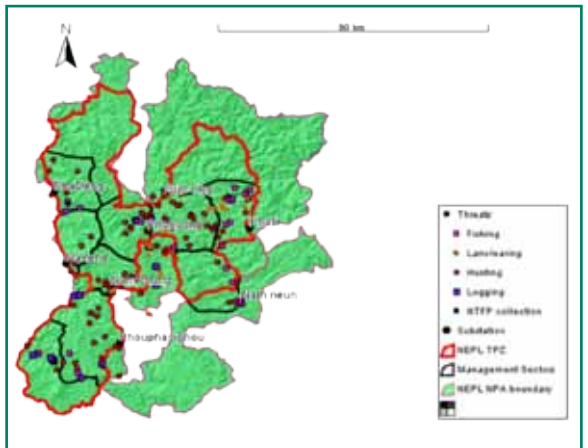
6. ການປະສານງານ ແລະ ໃຫ້ຄໍາປຶກສາຊີ້ນຳງພາ

ການວາງແຜນ ດ້ານກົນລະຍຸດ, ການປະຕິບັດງານ ແລະ ການປະສານງານ ທີ່ມີປະສິດທິພາບນັ້ນ ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ສໍາລັບວຽກການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ. ສະນັ້ນຢູ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນໍ້າແອດ-ຜູເລີຍ ພວກເຮົາຈະເນັ້ນໃຫ້ຜູ້ປະສານງານ ດ້ານການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍຂອງລັດເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງທີມງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ, ບໍລິຫານກິດຈະກຳ ແລະ ວາງຍຸດທະວິທີການລາດ ຕະເວນໂດຍມີການປຶກສາຫາລືໃຫ້ຄໍາແນະນຳຊ່ວຍເຫຼືອ ດ້ານວິຊາການຈາກທີ່ປຶກສາດ້ານວິຊາການຂອງອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕັກນິກການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນທາງເຕັກໂນໂລຢີ. 3 ຂໍ້ຫຼັກທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ຂອງການບໍລິຫານຈັດການ ວຽກບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍແມ່ນ:

1. ເນັ້ນໃຫ້ຜະນິດງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍທຸກຄົນມີການສື່ສານຕໍ່ກັນໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ
2. ມີການຊີ້ນຳ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນປະສິດທິພາບ ຂອງທີມລາດຕະເວນດ້ວຍການ ສົ່ງຜະນິດງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ອາວຸໂສ ລົງລາດຕະເວນຮ່ວມກັບທີມງານ
3. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນພື້ນທີ່ ແລະ ຂໍ້ມູນ ສັງເກດ ໂດຍການນຳໃຊ້ GPS, GIS ແລະ SMART

SMART (ແມ່ນເຄື່ອງມືການຈັດການພື້ນທີ່ ແລະ ການລາຍງານເຊິ່ງເປັນ ເຄື່ອງມືຊອບແວ ທີ່ອອກແບບມາສະເພາະສໍາລັບຜູ້ຊີ້ນຳວຽກດ້ານ ການບັງຄັບ ໃຊ້ກົດໝາຍຂອງປ່າສະຫງວນ.

ໃນເວລາລາດຕະເວນຢູ່ພາກສະໜາມທີມລາດ ຕະເວນຕາມປ່າ ແລະ ທີມສະເພາະ ກິດຈະມີການບັນທຶກເອົາການພົບເຫັນ ສັດປ່າ, ຮ່ອງຮອຍສັດປ່າ ການບຸກລຸກ, ການລ່ວງລະເມີດລະບຽບ ປ່າສະຫງວນ ແລະ ໄຟຂົ່ມຊຸ່ ຕໍ່ຊີວະນາໆພັນຕ່າງໆ ໂດຍໃຊ້ແບບຟອມສະມາດ (SMART) ເພື່ອລະບຸລາຍລະອຽດ ຂອງສິ່ງທີ່ພົບເຫັນ ແລະ ປະເພດຂອງການກະທຳຜິດຕໍ່ສັດປ່າ ແລະ ປ່າໄມ້.

ພາຍຫຼັງສໍາເລັດການລາດຕະເວນ ຫຼື ການກວດສອບຄວາມຖືກຕ້ອງ ໂດຍທີມງານຮັບຜິດຊອບແລ້ວ ແບບຟອມເຫຼົ່ານີ້ ພ້ອມດ້ວຍເສັ້ນແທຣາກເສັ້ນຕິດຕາມຫຼັກການການຢ່າງລາດຕະເວນ ແລະ ຈຸດພັກທາງພູມິສາດ ຈະຖືກສົ່ງໄປມອບໃຫ້ຜະນິດງານຖານຂໍ້ມູນປະຈຳຢູ່ ຫ້ອງການທຸກໆເດືອນ. ຢູ່ຫ້ອງການຜະນິດງານທີ່ຮັບຜິດ ຊອບຖານຂໍ້ມູນເປັນຜູ້ປ້ອນຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບເຂົ້າໄວ້ໃນຖານຂໍ້ມູນ SMART.

ຂໍ້ມູນທັງໝົດແມ່ນເກັບຮັກສາໄວ້ໃນລະບົບຖານຂໍ້ມູນ SMART ແລະ ສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອສ້າງເປັນບົດລາຍງານ ທີ່ມີຕາຕະລາງ, ເສັ້ນສະແດງ ແລະ ແຜນທີ່ປະກອບໄດ້. ບົດລາຍງານເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດເຮັດໄດ້ທັນທີ ແລະ ຄຸນສົມບັດຂອງການລາຍງານທີ່ SMART ສາມາດເຮັດໄດ້ຈະລວມມີ: ການຊີ້ສະເພາະເຈາະຈົງໃສ່ພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງ, ບອກຊ່ວງເວລາ, ທີ່ມ, ບຸກຄົນ, ປະເພດໄຟຂົ່ມຊຸ່, ຊະນິດພັນ ຫຼື ແມ່ກະທັ່ງການປະສົມປະສານຂໍ້ມູນທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ເຂົ້າກັນກໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້. ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ເປັນຂໍ້ສະດວກໃນການ ຊ່ວຍເພີ່ມຄວາມຮູ້ຂອງຜູ້ບໍລິຫານໃນການບໍລິຫານ ຈັດການທີມງານເມື່ອມີຄວາມຕ້ອງການ, ການວາງແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ນອກນີ້ຍັງຊ່ວຍເພີ່ມຄວາມສາມາດໃນການເຮັດໜ້າທີ່ປ້ອງກັນບັນຫາໄຟຂົ່ມຊຸ່ຫຼາຍກວ່າ ການປະເຊີນໜ້າກັບບັນຫາໄຟຂົ່ມຊຸ່.

ເບິ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ : <http://smartconservationtools.org/>

7. ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ວຽກງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ການລາດຕະເວນ ເປັນວຽກງານທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ຂອງການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ ແຕ່ວ່າການຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນ ຈະມີປະສິດທິພາບຫຼາຍທີ່ສຸດ ເມື່ອມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໄປຜ່ອມໆ ກັບວຽກອື່ນໆ ເປັນລະບົບ. ຍົກຕົວຢ່າງ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ທີ່ມີໝູ່ບ້ານຈຳນວນຫຼາຍອາໄສຢູ່ໃນ ແລະ ຕິດແປະກັບຂອບເຂດ ປ່າສະຫງວນ, ການເຮັດວຽກບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍທີ່ປະສາຈາກ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ບໍ່ມີການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຜົນໄດ້ຮັບ ກໍ່ຄືການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນຈະມີປະສິດທິພາບຕໍ່າ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມກັນ, ມີການປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງແບບຊຸມຊົນມີ ສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ມີການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ສ້າງຈິດສຳນຶກແຕ່ບໍ່ມີການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ມີການລາດຕະເວນໄປຄຽງຄູ່ກັນ ປະສິດທິພາບຂອງການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນກໍ່ຈະມີໜ້ອຍເຊັ່ນກັນ. ນອກຈາກນີ້ ບັນດາກົດຈະກຳ ແລະ ກົນລະຍຸດຕ່າງໆໃນການ ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ແຜນການລາດຕະເວນແຕ່ລະຮູບແບບຈະມີຄວາມເໝາະສົມກັບສະຖານະການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ໃນຊ່ວງ ໄລຍະ 14 ປີ ທີ່ຜ່ານມາ ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ແລະ ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າໄດ້ມີຄວາມພະຍາມສຶກສາ ແລະ ທຳ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ວິທີທີ່ດີທີ່ສຸດ ໃນການນຳໃຊ້ແຕ່ລະວິທີການ ເຂົ້າໃສ່ສະຖານະການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ວິທີການ ຮັກສາສິມດູນ ລະຫວ່າງ ການລາດຕະເວນ ແລະ ກົດຈະກຳການຄຸ້ມຄອງອື່ນໆ ຂອງປ່າສະຫງວນ ເຊັ່ນ: ໂຄສະນາສ້າງຈິດສຳນຶກ, ການດຳລົງຊີວິດ ທີ່ສົ່ງເສີມ ການອະນຸລັກ, ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ ແລະ ກວດກາຕິດຕາມຊີວະນາໆພັນ.

ບົດຮຽນສຳຄັນທີ່ທອດຖອນໄດ້ໃນຊ່ວງໄລຍະເວລານີ້ ລວມມີ:

- ການສ້າງແນວທາງຍຸດທະສາດ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາໄພຂົ່ມຂູ່ຫຼັກສະເພາະສຳລັບແຕ່ລະພື້ນທີ່ ປ່າສະຫງວນ ເປັນສິ່ງສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນ - ການສ້າງແຜນການ ແລະ ແຜນກົດຈະກຳ ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກລັດ, ທ້ອງຖິ່ນ, ຊຸມຊົນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາອື່ນໆ.
- ຕິດຕາມ ແລະ ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈກັບໄພຂົ່ມຂູ່ທີ່ພື້ນທີ່ປ່າສະຫງວນ-ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກຊຸມຊົນ, ການສຳຫຼວດຊີວະນາໆພັນ ແລະ ການກວດກາຕິດຕາມປະເມີນຜົນພະນັກງານໂດຍ SMART ເພື່ອປັບປຸງແຜນງານການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ.
- ເລືອກໃຊ້ບັນດາກົນລະຍຸດການລາດຕະເວນທີ່ເໝາະສົມເພື່ອແກ້ໄຂໄພຂົ່ມຂູ່ເຫຼົ່ານີ້-ບໍ່ແມ່ນກົນລະຍຸດການລາດຕະເວນໜຶ່ງໃຊ້ໄດ້ກັບທຸກວິທີທັງໝົດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມັກຈະມີຈຳກັດ
- ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງຊຸມຊົນ ເປັນກຸນແຈສຳຄັນສຳເລັດ ເມື່ອໄພຂົ່ມຂູ່ຂອງພື້ນທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຄົນພາຍນອກ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການລາດຕະເວນຂອງຊຸມຊົນ ອາດຈະບໍ່ແມ່ນກົນລະຍຸດທີ່ມີປະສິດທິພາບ ເມື່ອໄພຂົ່ມຂູ່ ເກີດຂຶ້ນຈາກຄົນພາຍໃນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນເອງ.
- ກວດກາຕິດຕາມການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ການປະຕິບັດການລາດຕະເວນຂອງພະນັກງານທຸກໆເດືອນ ແລະ ຈັດການກັບບັນຫາດ້ານປະສິດທິພາບ ແລະ ຄຸນນະພາບທີ່ເກີດຂຶ້ນໃໝ່ເມື່ອເກີດຂຶ້ນທັນທີ - ການທີ່ບໍ່ມີທີມລາດຕະເວນເລີຍ ຍັງດຶກວ່າ ການມີທີມລາດຕະເວນ ທີ່ມີປະສິດທິພາບໃນການເຮັດວຽກຕ່ຳ.

ພັດທະນາໂດຍ:

ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ ແລະ ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າປະຈຳລາວ

ຈັດພິມຄັ້ງທຳອິດໃນ ປີ 2017
ຈັດພິມຄັ້ງທີ່ສອງໃນ ປີ 2018

ສົນໃຈຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກະລຸນາຕິດຕໍ່ຫາຫ້ອງການອົງການອະນຸລັກສັດປ່າປະຈຳລາວ

ເວັບໄຊ: <https://programs.wcs.org/laos/>
www.NamEt.org

ພາບໂດຍ: ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ ປະຈຳລາວ/ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນ້ຳແອດ-ພູເລີຍ, ສີວິໄລ ດວງດາລາ, ເຈ ໄວທ

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ:

